

Dětský domov
a Základní škola Vizovice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

DĚTSKÝ DOMOV

Účinnost od 1. 9. 2015

Obsah:

1. Identifikační a kontaktní údaje.....	3
2. Charakteristika zařízení	3
3. Cíle výchovného vzdělávání.....	3
4. Délka a časový plán plnění cílů výchovného vzdělávání	4
4.1. Očekávané cíle vzdělávání dle věkových skupin	4
4.2. Očekávané cíle vzdělávání dle oblastí.....	5
4.3. Očekávané cíle vzdělávání dle oblastí v závislosti na věku dítěte	6
5. Formy vzdělávání	13
6. Obsah vzdělávání.....	14
7. Postup při přijímání, přemíst'ování a propouštění dětí	15
8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
8.1. Podmínky v oblasti personální	16
8.2. Podmínky v oblasti materiální.....	16
8.3. Podmínky v oblasti organizační	17
8.4. Podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných dětí.....	17
9. Podmínky pro výchovu a vzdělávání v dětském domově	17
9.1 Materiální podmínky	17
9.2 Personální podmínky	18
9.3 Ekonomické podmínky	18
9.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	18
10. Zveřejnění Školního vzdělávacího programu.....	19
11. Účinnost	19

1. Identifikační a kontaktní údaje

Název: Dětský domov a Základní škola Vizovice
Sídlo: Masarykovo nám. 420, PSČ 763 12
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: Zlínský kraj, Tř. T. Bati 21, 760 01 Zlín
Adresa: Dětský domov, ul. 3. května 528, 763 12 Vizovice
Tel.: 577 452 425, 577 452 423
E-mail: ddzsvizovice@centrum.cz
Web: www.ddzsvizovice.cz

Statutární zástupce: Mgr. Eva Čapková

2. Charakteristika zařízení

Poslání dětského domova je vymezeno z. č.109/2002 Sb., z. č.383/2005 Sb. a nařízením vlády č. 438/2006 Sb., prováděcími předpisy a statutem vydaným ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Dětský domov je zařízení pro výkon ústavní výchovy. Pečuje o děti, které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině. Dětský domov dbá o všestranný rozvoj dětí, zajišťuje výchovnou, hmotnou a sociální péči. Umožňuje dětem kvalitní přípravu na vyučování. Dále zajišťuje dětem aktivní odpočinek, sportovní a tělovýchovnou činnost, organizuje zájmovou činnost podle potřeby a přání dětí. Zvláště je kladen důraz na citovou složku výchovy a na výchovu k rodičovství. Stěžejním úkolem dětského domova je připravit děti na vstup do života po ukončení přípravy na budoucí povolání. Život dětí vychází z pedagogických, hygienických, kulturně společenských a morálních zásad. Provoz dětského domova je nepřetržitý, může být omezen jen ze závažných důvodů, a to za předpokladu, že je o děti dostatečně postaráno.

3. Cíle výchovného vzdělávání

Cílem výchovného vzdělávání je připravit dítě, které prochází ústavní výchovou pro samostatný, plnohodnotný život ve společnosti. Vybavit jej žádoucími a potřebnými kompetencemi, vědomostmi a hodnotami.

Zásady, které uplatňujeme při naplňování cílů, vychází ze zákona č. 561/2004 Sb.

Jedná se o:

- uplatňování rovného přístupu každého přijatého dítěte k vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení
- zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí
- rozvoj osobnosti dítěte tak, aby byl vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života
- pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti, utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého

- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví

Na obecné úrovni jsou cíle vzdělávání (výsledky vzdělávání) uváděny jako klíčové kompetence dané činnosti (výchovy.) Jedná se o souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti.

Obecnými cíli výchovného vzdělávání jsou především:

- rozvoj osobnosti dítěte a jeho rozvoj mravních, sociálních a duchovních hodnot pro osobní a občanský život
- získání všeobecného vzdělání, získávání informací a učení se v průběhu celého života
- pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a svobod
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně

Konkrétní vzdělávací cíle při výchově jsou stanoveny pro každé dítě zvláště v Individuálním plánu rozvoje osobnosti dítěte (PROD). Při stanovení konkrétních vzdělávacích cílů vycházíme z anamnestických a diagnostických údajů, které máme o dítěti k dispozici (pokud jsou) a zaměřujeme se na konkrétní klíčové kompetence, kterých by mělo dítě dosáhnout po ukončení výchovně-vzdělávacího procesu. Naš vzdělávací program vychází z individuálních potřeb a zájmu dětí, z jejich osobních možností. Našimi dílčími cíli v souladu s rozvojem klíčových kompetencí je rozvoj komunikačních schopností, kooperace praktických dovedností a orientace v běžném životě.

4. Délka a časový plán plnění cílů výchovného vzdělávání

Školní vzdělávací program je určen pro všechny děti, které jsou umístěny do dětského domova na základě rozhodnutí soudu o umístění dítěte do péče dětského domova. Jedná se o děti různého věku – tj. předškolního věku, děti mladšího školního věku (I. stupně), děti staršího školního věku (II. stupně), děti navštěvující zařízení poskytující středoškolské či vysokoškolské vzdělání. Plnění ŠVP a vzdělávání pak probíhá v závislosti na věku a délce pobytu jednotlivých dětí v dětském domově.

Veškeré výchovně-vzdělávací činnosti v dětském domově jsou uskutečňovány na základě týdenních výchovně-vzdělávacích programů. Týdenní plán slouží k plánování konkrétních aktivit jednotlivých dětí v rodinných skupinách, tak aby byly v souladu s naplňováním cílů výchovného vzdělávání.“

4.1. Očekávané cíle vzdělávání dle věkových skupin

Předškolní věk

Zvládnutí základů mateřského jazyka v řečovém projevu, aby bylo schopno srozumitelně se vyjadřovat v sociálním kontaktu. Získání elementárních předpokladů pro školní přípravu a rozvoj dalších individuálních schopností a dovedností. Do práce s dítětem se včleňuje vhodná motivace, využívá se jeho přirozené aktivity. V rámci sebeobsluhy se dítě má naučit obléci a zvládnout základní hygienické návyky.

Mladší školní věk

Děti si osvojují vzdělávací dovednosti (čtení, psaní, počítání), získávají základní poznatky o životě, přírodě, seznamují se elementárními zákonitostmi. Důležitým jevem je získání pracovních návyků. Potlačuje se přirozenou formou výskyt nežádoucích návyků, vzdor, negativismus, nekázeň. V oblasti sebeobsluhy se rozšiřují činnosti předškolního věku. Přebírají odpovědnost za svěřený úkol, učí se udržovat pořádek ve svém prostředí, zvládnou jednoduchý nákup. V domácnosti se podílí na jednodušších pracovních činnostech, přiměřeně jejich fyzickému a psychickému vývoji.

Starší školní věk

Získává základy všeobecného vzdělání z různých oblastí vědy, kultury, umění s uplatněním všech výchovných aspektů a možností. Oceňují se kvalita vědomostí, dovedností, návyků, stupeň aktivity. Samozřejmou součástí sebeobsluhy je praní, vyčištění obuvi, převlékání postelí, žehlení prádla, uklízení, mytí nádobí, udržování čistoty oblečení a pořádku kolem své osoby. Podílejí se na vaření, zvládnou s pomocí dospělých složitější postupy přípravy.

Studenti středních, vyšších odborných a vysokých škol

Připravuje se již na budoucí povolání. Předpokládá se, že jsou tyto děti, mládež a dospělí klienti již samostatní, dokážou zvládnout náročné úkoly, pomáhají mladším, jsou jim příkladem. V rámci prevence negativních sociálně patologických jevů se provádí pravidelná osvěta ve smyslu primárním, sekundárním a terciárním.

4.2. Očekávané cíle vzdělávání dle oblastí

V oblasti učení dítěte

- pracuje s učebnicemi, učebními pomůckami
- poznává vlastní pokroky a uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- dokáže vyhledat a využívat informace v praktickém životě
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- uvědomuje si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním

V oblasti řešení problémů

- vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- přijímá důsledky svých rozhodnutí
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

V oblasti komunikace

- vyjadřuje se v rámci svých možností srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi

V oblasti sociální a personální

- posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- respektuje pravidla práce v kolektivu dětí a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- rozeznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí

V oblasti občanské

- zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy
- zvládá běžnou komunikaci s úřady
- chápe nebezpečí rasismu a xenofobie
- chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožující život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy

V oblasti pracovní

- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- pracuje podle daného pracovního postupu, návodu
- je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- má konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí
- využívá znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

4.3. Očekávané cíle vzdělávání dle oblastí v závislosti na věku dítěte

Osobní hygiena

Věková skupina 3-6 let:

- samostatné použití WC
- mytí rukou čištění zubů
- základní učešání
- použití kapesníku

Věková skupina 6-11 let:

- samostatné sprchování
- mytí vlasů

Věková skupina 11-15 let:

- stříhání a úprava nehtů
- aplikace krémů, deodorantů
- úprava účesu
- specifická hygiena u chlapců a dívek

Věková skupina 15-18 let:

- kompletní manikúra
- holení – prostředky, příprava
- kosmetika - prostředky, přípravky
- složitější úpravy účesů
- péče o pleť, vlasy, chrup
- návštěva kosmetičky, kadeřnice
- důsledky špatné hygieny

Oblékání a obouvání

Věková skupina 3-6 let:

- znalost pojmenování základních součástí oděvu a obuvi
- zapínání knoflíků, zipů
- zavazování tkaniček
- správný postup při oblékání

Věková skupina 6-11 let:

- kompletní obléknutí a obutí
- výběr oděvu a obuvi dle počasí
- základní výběr oděvu a obuvi dle příležitosti
- účast při nákupu oděvu a obuvi

Věková skupina 11-15 let:

- specifický výběr oděvu a obuvi dle příležitosti, estetika oblékání, obutí
- nákup oděvů a obuvi v doprovodu

Věková skupina 15-18 let:

- základy módy
- módní doplňky
- výběr oděvu a obuvi dle materiálu
- ceny oděvů a obuvi
- uvazování kravaty
- samostatný nákup oděvů a obuvi do zavazadla
- žehlení méně náročných druhů prádla

Péče o oděv a obuv

Věková skupina 3-6let:

- základy ukládání oděvů a obuvi
- čištění obuvi za pomoci druhé osoby

Věková skupina 6-11 let:

- čištění obuvi, čisticí prostředky
- základní péče o ošacení
- úklid botníků, skříní, prádelníků
- základy šití-knoflík, poutka
- ruční přepírání, sušení prádla

Věková skupina 11-15 let:

- oprava obuvi, ceny oprav
- kompletní péče o obuv
- drobné opravy šitím
- ruční praní oděvních součástí
- čistírna, ceny za čištění
- samostatné balení oděvů a obuvi do zavazadla
- žehlení méně náročných druhů prádla

Věková skupina 15- 18 let:

- prací a avivážní prostředky
- údaje výrobků na oděvech
- textilní materiály
- obsluha pračky, automatické pračky, sušičky
- žehlení všech druhů prádla
- odstraňování skvrn
- dlouhodobé skladování oděvů a obuvi
- oprava oděvů a obuvi vlastními silami
- obsluha šicího stroje

Úklid, údržba domácnosti, základní domácí práce

Věková skupina 3-6 let:

- uložení hraček, knih, osobních věcí
- úklid místa po hře

Věková skupina 6-11 let:

- utírání prachu, zametání
- obsluha vysavače
- stlaní a úprava lůžka
- mytí nádobí, jeho uložení
- úklid koupelny, WC
- vynášení odpadků
- základní čisticí prostředky
- úklid chodníků pod dohledem, léto i zima

Věková skupina 11-15 let:

- mytí podlahy
- údržba povrchu nábytku
- základní čisticí prostředky
- základní péče o květiny
- převlékání ložního prádla
- základní práce s nářadím - kleště, šroubovák
- samostatný úklid chodníků v létě a v zimě
- drobné práce na zahradě /hrabání, okopávání/

Věková skupina 15-18 let:

- kompletní údržba hygienických zařízení
- mytí oken
- péče o nábytek
- úklid kuchyně
- praní a čištění bytového textilu

- malování, úklid po malířích
- závady v domácnosti a jejich odstranění,
- škůdci v domácnosti a jejich hubení,
- práce s kovem, dřevem, natírání apod.

Provoz domácnosti

Věková skupina 3-6 let:

- úklid prostírání

Věková skupina 6-11 let:

- rozdělení funkcí v rodině
- základní povinnosti z hlediska provozu

Věková skupina 11-15 let:

- příjmy domácnosti, jejich zabezpečení
- nutná vydání a náklady na domácnost
- rovnováha mezi příjmy a vydáním
- základní potřeby pro provoz domácnosti
- zabezpečení základních potřeb

Věková skupina 15-18 let:

- doklady, výpis z katastru nemovitosti aj.
- druh a výše příjmů a výdajů, rodinný rozpočet
- plánování příjmů a nákladů na domácnost
- pojištění domu, domácnosti
- zajištění bezpečnosti
- druhy bydlení
- způsob získávání bytu, koupě
- výměna, podnájem, nájem, prodej
- ceny nájmu, ceny nemovitostí
- půjčky, hypotéky, stavební spoření
- spořitelna, banka, bankomat, účty, úroky
- platební karty
- placení služeb, spojených s užitím bytu
- zřízení telefonní stanice, mobilní telefon
- základní vybavení domácnosti

Doprava, cestování, zásilky, telekomunikace

Věková skupina 3-6 let:

- základní dopravní prostředky
- základní druhy zásilek
- telefon

Věková skupina 6-11 let:

- zakoupení jízdenek
- orientace v místním jízdním řádu
- odeslání dopisu včetně doporučeného

Věková skupina 11-15 let:

- zabalení a odeslání balíku
- telefonní hovor
- platba poštovní poukázkou
- zakoupení jízdenek na autobus, vlak
- volba správného typu zavazadla
- informační služba

Věková skupina 15-18 let:

- slevy jízdného, skupinové jízdenky
- odeslání spoluzavazadla
- jízdní řády, přepravní řády
- styk s operátory
- komplexní poštovní služby
- cestovní kanceláře

Základy vaření, zdravá výživa

Věková skupina 3-6 let:

- pojmenování a rozlišení základních druhů potravin a nápojů, pojmenování ovoce a zeleniny

Věková skupina 6-11 let:

- základní prostředky vaření
- nakupování základních druhů potravin, ceny
- uložení základních potravin
- základní dovednosti pod dohledem: namazat chléb, oloupat ovoce, očistit zeleninu, uvařit čaj, kávu, kakao, polévku ze sáčku, připravit pomazánku
- znalost základních zdraví prospěšných potravin

Věková skupina 11-15 let:

- názvosloví a základy manipulace s kuchyňským náradím a přístroji
- základní vybavení kuchyně
- ukládání potravin, záruční lhůty
- plánování nákupů
- praktické dovednosti pod dohledem: krájení chleba, pečiva,
- jednoduché vaření: vejce, těstoviny, brambory, rýže, polotovary
- příprava občerstvení

Věková skupina 15-18 let:

- druhy potravin a surovin, koření, přílohy
- složení potravin, přínos pro organismus
- účelnost vybavení kuchyně
- manipulace s kuchyňským náčiním a přístroji
- sestavení domácího jídelníčku
- kombinace jídel
- porcování masa, základy pečení, dušení, smažení
- celková příprava jídel
- negativní účinky nezdravé výživy, diety

Nemoc, ošetřování nemocného, zdravá životospráva

Věková skupina 3-6 let:

- funkce teploměru
- význam léků

Věková skupina 6-11 let

- měření teploty
- nejčastější nemoci dětí
- náplast, obvaz
- můj lékař, nejbližší nemocnice, lékárny
- telefonní číslo první pomoci

Věková skupina 11-15 let:

- základní prostředky první pomoci
- ošetření drobných povrchových zranění
- tepenné krvácení, žilní krvácení, zástava srdce, umělé dýchání
- doprava zraněného, ohlášení nehody
- příznaky alergie
- negativní účinky alkoholu, drog, nikotinu, kofeinu
- riziko pohlavních chorob, prevence AIDS

Věková skupina 15-18 let:

- příznaky nejznámějších chorob
- základní znalosti nejběžnějších léčiv
- existence alternativní medicíny
- tišení bolesti
- základy první pomoci při vážnějších poraněních/hrudník, páteř, břicho, zasažení elektrickým proudem, otravy/
- zdravotní pojištění

Rodinná a sexuální výchova

Věková skupina 3-6 let:

- členové rodiny
- vztah dětí k rodičům
- základní rozdíly mezi jedinci opačného pohlaví

Věková skupina 6-11 let:

- funkce členů rodiny
- vzájemné vztahy mezi členy rodiny, citové vztahy
- práva a povinnosti dětí v rámci rodiny
- základy lidské anatomie
- základy lidské sexuality

Věková skupina 11-15 let:

- základní funkce: oplození, vývoj plodu, porod
- puberta a její projevy
- projevy dospívání/menstruace, poluce, masturbace, pohlavní styk/
- projevy lidské sexuality, význam lásky
- podrobnější anatomické rozdíly mezi mužem a ženou
- péče o pohlavní orgány, oplození, vývoj jedince

- základ péče o novorozence
- zabezpečení základních potřeb rodiny
- funkční a nefunkční rodina
- rodina a společnost

Věková skupina 15-18let:

- výběr partnera
- partnerské vztahy
- manželství, vztahy mezi manžely
- sňatek
- plánované rodičovství, antikoncepce
- nefunkční manželství, rozvod
- těhotenství, porod, péče o dítě
- úmrtí v rodině, pohřeb
- dědictví
- promiskuita, homosexualita, heterosexuality
- sexuální deviace
- manželské a předmanželské poradenství
- pravidelné lékařské prohlídky

Společenské chování

Věková skupina 3-6 let:

- pozdrav, prosba, poděkování, oslovení
- vyjadřování svých přání
- chování u stolu

Věková skupina 6-11 let:

- vztah k dospělým
- chování k nadřízeným
- chování v obchodě, na ulici v dopravním prostředku a ve škole
- pomoc starým a nemocným
- celkový vzhled /oblečení, upravenost, účes/

Věková skupina 11-15 let:

- chování ve společnosti - v kině, divadle, v restauraci, v dopravním prostředku apod.
- základy stolování - správné sezení, způsob servírování, slavnostní prostírání, konverzace u stolu

Věková skupina 15-18 let:

- chování k mladším, starším apod.
- chování muže a ženy ve společnosti
- chování na úřadech
- základy stolování – usazení u stolu, objednávka, konzumace, zaplacení
- slavnostní tabule
- taneční kurzy

Výchova občanská

Věková skupina 3-6 let:

- vlastní jméno a příjmení
- datum narození, adresa bydliště

Věková skupina 6-11 let:

- obec a její struktura, funkce
- samospráva obce
- státní a mocenské orgány

Věková skupina 11-15 let:

- žádost o vystavění prvního OP
- vydání cestovního pasu
- důležitá telefonní čísla/155,158/, apod.
- co to je rodné číslo, znalost rodného čísla
- občanství, základní lidská práva
- povinnosti občanů, základní právní předpisy
- sociální péče, přehled sociálního zabezpečení

Věková skupina 15-18 let:

- praktický styk s jednotlivými orgány státní
- orgány správy a samosprávy
- formuláře - životopis
- sepsání žádosti, osobní dotazník
- pracovní poměr
- zaměstnanec a zaměstnavatel
- zákoník práce, základní pojmy z pracovního práva
- pracovní smlouva, zrušení pracovního poměru, dohoda aj.
- bydlení, ubytování, přístřeší
- trvalé či přechodné bydliště, povolení k pobytu
- nájemce, nájemník, podnájemník
- stížnosti, reklamace

5. Formy vzdělávání

Dětský domov dětem zajišťuje tyto formy vzdělávání:

- příprava na vyučování – v rámci dětského domova se jedná především o ústní přípravu na další školní vyučování, zpracování domácích úkolů, didaktické hry, tematické pobyty v přírodě a další
- pravidelná výchovně-vzdělávací a zájmová činnost – jedná se zejména o pravidelnou činnost v zařízení spojenou s denním programem
- příležitostná vzdělávací, zájmová a tematicko-rekreační činnost nespojená s vícedenním pobytem dětí mimo dětský domov (přednášky, besedy, veřejná, kulturní představení, sportovní utkání, výstavy, exkurze, výlety, slavnosti)
- táborová činnost spojená s pobytem dětí mimo dětský domov (letní táborové výjezdy, zátěžové a outdoorové akce, tematicky zaměřené vícedenní pobyty v přírodě)
- osvětová činnost včetně shromažďování a poskytování informací pro děti v oblasti prevence sociálně-patologických jevů (poradenská a informační činnost směřující např. k prevenci sociálně patologických jevů, ale i k různým oblastem zájmové činnosti)
- individuální práce, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí. Individuální práce nejenom s talentovanými jedinci je organizována jako konzultace, řešení tematických úkolů, organizace práce a výchovných činností s jednotlivci atd.
- nabídka spontánních činností - je průběžná aktivita pro neorganizované účastníky (děti). V rámci činností dětského domova se jedná především o klidové odpolední a večerní aktivity – četba, hra na hudební nástroj, hraní společenských her, neformální popovídání si s vrstevníky

6. Obsah vzdělávání

Obsahem vzdělávání jsou veškeré dílčí oblasti, ve kterých jsou stanovovány a naplňovány výchovně-vzdělávací cíle, které obsahuje Program rozvoje osobnosti každého dítěte umístěného v dětském domově. Tyto oblasti výchovně vzdělávacího působení v sobě obsahují jednotlivé úkony, jejich postupným plněním a osvojováním získá dítě potřebnou kompetenci, naučí se je používat v běžném životě. Vzdělávacími oblastmi, které tvoří obsah vzdělávání, jsou zejména:

- Dítě a zdraví
- Dítě a společnost
- Dítě a svět práce
- Dítě a příroda
- Dítě a kultura, umění
- Dítě a informační a komunikační technologie

Tyto oblasti vzdělávání jsou ve vzájemné interakci a společně ovlivňují a pomáhají formovat životní postoj dítěte. Dítě s nimi přichází do každodenního kontaktu a pomocí pedagogických pracovníků si je plně uvědomuje a upevňuje. Úkolem pedagogických pracovníků v DD je v rámci vzdělávání dětí dbát na vzájemnou provázanost jednotlivých oblastí vzdělávání a na to, aby žádná z daných oblastí nebyla v popředí na úkor ostatních. Dítě se postupně, přiměřeně jeho věku a schopnostem, v jednotlivých oblastech osamostatňuje.

Základní témata vzdělávání:

- **Rodinná výchova** – zdravotní výchova, sexuální výchova, finanční gramotnost, návštěva sportovních a kulturních zařízení, vaření, sebeobsluha atd.
- **Tělesná výchova** – míčové hry, jízdy na lyžích, kolech, in-linech, výlety, plavání, rekreační vycházky do okolí atd.
- **Výtvarná výchova** – zahrnující veškeré formy a techniky této výchovy
- **Hudební výchova** – zpěv, hra na hudební nástroje (základy, pokročilí), rytmické hry, pohybové hry (tance), atd.
- **Pracovní výchova** – práce na zahradě, opravy kol a dalších nástrojů, atd.
- **Estetická výchova** – péče o pokoje a zařízení, návštěvy galerie, muzea, péče květiny atd.
- **Ekologická výchova** - třídění odpadu, práce na zahradě, atd.
- **Environmentální výchova** – návštěva a spolupráce s Ekocentry
- **Patologické jevy** - prevence

Další podtémata vzdělávání, která se prolínají těmito základními tématy:

- Osobnostní a sociální výchova
- Místo, kde žijeme a lidé kolem nás
- Svět – ekonomické, politické, sociální a ekologické souvislosti
- Výchova k demokracii a společenským hodnotám
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Umění a kultura v našem životě

7. Postup při přijímání, přemístování a propouštění dětí

Vymezení odpovědnosti pracovníků zařízení

Ředitel odpovídá za celkovou pedagogickou a výchovnou úroveň práce zařízení ve shodě se zákoníkem práce, organizačními směrnicemi a ostatními předpisy pro tato zařízení tak, aby zařízení plnilo své poslání.

Zástupce ředitele odpovídá za úroveň výchovně vzdělávací práce. Zastupuje ředitele ve všech otázkách tohoto zařízení.

Vede agendu o přesunech dětí, odpovídá za správnost údajů v této agendě, za vybavení dítěte kompletní dokumentací a ostatními náležitostmi nutnými pro bezproblémový přesun dítěte, při přijetí přebírá agendu dítěte od jeho doprovodu.

Z osobních údajů dítěte zjišťuje potřebné údaje rozhodné pro rozhodnutí o příspěvku na dítě, začlenění dítěte do rodinné skupiny, informace o něm k ostatním pracovníkům zařízení. Organizuje veškerou výchovně vzdělávací práci v zařízení, sjednocuje, koordinuje a kontroluje činnost všech vychovatelů, poskytuje vychovatelům metodickou a poradenskou činnost, vypracovává výchovně vzdělávací dokumenty, poskytuje konzultace výchovných postupů u problémových dětí a hodnotí stav výchovně vzdělávací práce.

Vychovatelé odpovídají za seznámení dítěte s chodem domova, zabezpečení adaptační fáze jeho pobytu s návazností na další pobyt. Za účelem jednotného výchovného působení je povinen spolupracovat se všemi pracovníky dětského domova, nese přímou odpovědnost za zdraví, bezpečnost, citový, tělesný a duševní vývoj, materiální vybavení dětí.

Provozní zaměstnanci postupně seznamují dítě s provozem zařízení a podílí se na jednotném působení na děti.

Přijímání a propouštění dětí a mladistvých

Přijímání dětí:

- příjem na základě rozhodnutí příslušného soudu
- zaměstnanec určený ředitelem zařízení zajistí převzetí dokumentace dítěte a zařazení dítěte do rodinné skupiny
- pedagogický pracovník dané skupiny zpracuje program rozvoje osobnosti dítěte, přidělí veškeré materiální potřeby /ošacení, škol. pomůcky, hračky, lůžko a skříňe, pracovní místo/
- příjem dle usnesení o ústavní výchově příslušného soudu /do 3 dnů hlásit orgánu sociálně právní ochrany dětí, příslušnému podle bydliště dítěte a jeho rodičů/
- seznámení s právy a povinnostmi, seznámení s kolektivem dětí

Skupinová vychovatelé zodpovídají za plynulé a nenásilné začlenění nových dětí do kolektivu skupiny.

Přemístování dětí:

Důvody k přemístění:

- opakované vážné kázeňské problémy, útoky, záškoláctví, trestná činnost
- opakované negativní hodnocení dětského domova a školy
- přerážení povoluje a projednává příslušný soud

Propouštění:

- jestliže soud zrušil ústavní výchovu
- jestliže bylo v zařízení dítě umístěno rozhodnutím soudu a soud je dal do péče budoucích osvojitelů
- jestliže dítě bylo rozhodnutím soudu svěřeno do výchovy jiného občana
- jestliže dítě dosáhlo 18. roku věku a nebyla mu prodloužena ústavní nebo ochranná výchova, popř. dosáhlo-li 19. roku věku, byla-li mu prodloužena ústavní výchova
- jestliže dítě překročilo věk 19 let, ředitel zařízení jej propustí po ukončení přípravy na budoucí povolání

Před odchodem ze zařízení je dětem zajištěna podpora pro orientaci v osobním životě po odchodu ze zařízení formou: seminářů, školení, tréninku občanské gramotnosti v rámci DD, vzdělávacích či jiných podpůrných akcí.

Dítě má vedeno portfolio fotografií, případně videozáznamů, které si po odchodu ze zařízení odnáší s sebou.

Před odchodem ze zařízení každé dítě obdrží seznam informací, jako jsou např. kontakty na osoby nebo instituce, kam se dítě může v případě potřeby obrátit.

Dětský domov systematicky, nejméně po dobu dvou let, sleduje ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí příslušným podle místa bydliště dítěte, jeho další vývoj a pomáhá mu při řešení obtíží vzniklých přechodem do občanského života.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do dětského domova jsou umístovány také děti se zdravotním postižením. Mezi nejčastější patří diagnostikovaná lehká mentální retardace, specifické poruchy učení a chování, logopedické a somatopedické obtíže, ADHD. Výchova těchto dětí směřuje k maximální míře integrace a inkluze.

Smyslem a cílem výchovně vzdělávací práce je vybavení dětí souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a umožní jim efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích. Osvojení klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý a postupně se vytváří v průběhu života. Vychovatel tyto kompetence zpracuje do PROD.

8.1. Podmínky v oblasti personální

Dětský domov využívá plně speciálně a sociálně pedagogické kvalifikace všech odborných vychovatelů a plně pedagogické kvalifikace ostatních pracovníků na úseku výchovy. Aktivitu, podléhající dodatečným kvalifikačním předpokladům jsou dostatečně personálně zajištěny.

8.2. Podmínky v oblasti materiální

Dětský domov nedisponuje speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami. Ošacení se dokupuje průběžně dle potřeby a v souladu s rozpočtem zařízení, stejně tak i hygienické potřeby, veškeré finanční nároky potřeb na domově nebo mimo dětský domov, školy, zájmové kroužky nebo další akce dětského domova jsou hrazeny z rozpočtu zařízení.

8.3. Podmínky v oblasti organizační

Pedagogičtí pracovníci jsou v kontaktu s rodiči (osobami odpovědnými za výchovu) dítěte v rámci jejich návštěv v dětském domově, konzultací, případových konferencí pořádaných sociální pracovníci dítěte. Výchovně-pedagogická činnost dětského domova využívá prvky terapeutické a psychologické podpory, společně se podílejí na stanovování a aplikaci PROD a účinných diagnosticko-výchovných metod na každé dítě v dětském domově.

8.4. Podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných dětí

Dětský domov spolupracuje v rámci výchovy s dalšími subjekty, které se v dané oblasti těmto dětem věnují a pomáhají jim dále rozvíjet jejich schopnosti a talent (zájmové vzdělávání mimo zařízení DD).

9. Podmínky pro výchovu a vzdělávání v dětském domově

9.1 Materiální podmínky

Dětem umístěným do zařízení je poskytováno plné přímé zaopatření, tj.:

- stravování, ubytování a ošacení
- učební potřeby a pomůcky
- úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání
- úhrada nákladů na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud nebyla péče vyžádána zákonnými zástupci dítěte
- kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých osob ze zařízení
- úhrada nákladů na dopravu do sídla školy

Dětem zařízení poskytuje a hradí:

- potřeby pro využití volného času a rekreaci
- náklady na kulturní, uměleckou, sportovní a oddechovou činnost
- náklady na soutěžní akce, rekreace
- náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu, max. 2x do měsíce

Společné prostory a vybavení pro všechny rodinné skupiny:

- pro sportovní aktivity je k dispozici hřiště (využitelné pro míčové sporty a kolektivní hry) s venkovním krytým bazénem a průlezkami
- k výtvarným a rukodělným činnostem je k dispozici keramická dílna
- pro hudebně nadané děti jsou připraveny hudební nástroje (kytara, bubny, flétna)
- sklad sportovních potřeb, kde je k dispozici sportovní výstroj a náčiní pro letní i zimní sporty
- společná kuchyně a jídelna vybavena potřebným nábytkem a zařízením pro stravování dětí a zaměstnanců

- rodinným skupinám jsou k dispozici celkem tři služební automobily, které slouží k převážení dětí za kulturně-rekreační či sportovní činností, do zájmových kroužků, k lékařům a zejména menších dětí do škol či mateřských škol

Individuální vybavení na jednotlivých rodinných skupinách:

- každá rodinná skupina má k dispozici – obývací pokoj s televizí, vybavenou kuchyňku pro výuku vaření či pravidelné sobotní a nedělní přípravy jídla. Dětem je k dispozici alespoň jeden počítač s připojením k internetu, který děti mohou využívat zejména a přednostně pro plnění školních úkolů

9.2 Personální podmínky

Mimoškolní činnost je zajišťována pedagogickými pracovníky (vedoucí vychovatel, vychovatelé). Provoz DD je dále personálně zajištěn nepedagogickými pracovníky – účetní, pracovníci kuchyně, technickými pracovníky, pracovníky obchodního provozu a pracovníky v sociálních službách. Veškerou činnost v DD řídí ředitelka. Je statutárním orgánem Dětského domova a Základní školy Vizovice a má právo jednat jménem DD. Za ředitelky jedná v době její nepřítomnosti její zástupce. Má pravomoc dávat všem zaměstnancům závazné pokyny. Provoz v zařízení je nepřetržitý a celoroční.

9.3 Ekonomické podmínky

Zařízení hospodáří zejména s finančními prostředky poskytnutými od zřizovatele nebo ze státního rozpočtu. Do svého hospodaření rovněž přijímá peněžní a věcné účelové dary od právnických či fyzických osob, příspěvky na úhradu péče od rodičů dětí a dětí s vlastními příjmy, příspěvky na děti, sirotčí důchody, stravné od zaměstnanců a příspěvky ke stravování z FKSP a připsané úroky z běžného účtu. Ekonomické zabezpečení realizace školního vzdělávacího programu je každoročně plánováno v souvislosti s výší rozpočtu zařízení. Jednotlivým rodinným skupinám jsou peněžní prostředky na veškerou činnost poskytovány měsíčně zejména formou zúčtovatelných záloh.

9.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost dětí a její zajištění vychází zejména z dodržování pracovních povinností zaměstnanců zařízení daných platnými bezpečnostními předpisy, souvisejícími pokyny nadřízených orgánů a příslušnými ustanoveními náplně práce zaměstnanců konajících nad dětmi dohled. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni při každé činnosti s dětmi dbát na dodržování pravidel bezpečnosti, zejména pak před zahájením činnosti každé dítě poučit o možných rizicích a o dodržování pravidel bezpečnosti. Při činnostech se zvýšenou mírou rizika jsou dětem poskytovány ochranné prostředky. Pedagogičtí pracovníci pravidelně kontrolují zdravotní stav dětí, kontrolují a zabezpečují dodržování pravidel osobní hygieny, při onemocnění dítěte po jeho odborném vyšetření u příslušného pediatra či jiného odborného lékaře zabezpečují domácí léčení. V případě úrazu dítěte mu poskytují první pomoc a dále postupují podle souvisejících ustanovení Vnitřního řádu. Každé dítě je v péči pediatra, kde absolvuje vstupní, periodickou i výstupní prohlídku.

10. Zveřejnění Školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vydává ředitelka a zveřejní ho na přístupném místě, a v elektronické podobě také na webových stránkách dětského domova. K dispozici je každému k nahlédnutí, případně pořizování opisů a výpisů.

Ředitelka zařízení prokazatelným způsobem seznámí zaměstnance a děti s vydáním a obsahem školního vzdělávacího programu. Povinností pedagogických pracovníků při sestavování týdenních programů je konkretizovat formy a cíle individuálních potřeb dítěte a celé skupiny.

Zákonní zástupci jsou o vydání ŠVP informováni prostřednictvím webových stránek dětského domova a sdělenou informací při osobní návštěvě v dětském domově.

Všichni pracovníci dětského domova jsou povinni ustanovení ŠVP znát a dodržovat. Povinností vychovatele je seznámení dítěte v den jeho nástupu do dětského domova s ŠVP.

11. Účinnost

Tento ŠVP nabývá účinnost schválením pedagogické rady Dětského domova a Základní školy ve Vizovicích.

Vizovice dne: 1. 9. 2015

A: 15. 3. 2017 – bod 9. 1. Doplnění o četnost hrazení nákladů na dopravu k osobám zodpovědným za výchovu

Mgr. Eva Čapková
ředitelka zařízení